

А сталося так: одного липневого дня йшов собі парубок Олекса Велес додому зі ставочка, де рибку ловив на юшку. Час тоді на полудень звернув. Поле ішов, а тоді гайком, і, як наблизився до заростей польового хвоща в одному з ярків, дивиться — щось сріблясто виблискує на сонці. Напружив очі — так це ж коса! Гарна, гостра — як новенька.

— Оце так знахідка! — зрадів парубок. Нахилився, косу вхопив та й почимчикував додому обід готувати.

Йде собі селом, спину рівно тримає, задоволений.

— А що, Олексо, видно, що вдалиш у тебе день випав, раз ти не йдеш, а лешиш? — питає, всміхаючись собі в сиві вуса, дід Панас.

— Еге, — погоджується парубок, — вдали! Чого б не летіти? Риби наловив не тільки на юшку, а ще й на засушку. Та й ось — у хазяйстві все знадобиться! — І Олекса показав сусідові косу.

— О! Та ще й не проста, а золота! — крекнув дід схвально.

Глянув Олекса на косу, а вона й правда зі срібної на золоту перетворилася.

— Дива! — промимрив він і, кивнувши сусідові, потяг знахідку у свій двір.

Прийшов парубок додому, зачинився в хаті та давай ту косу з усіх боків розглядати: вона достоту наче не проста, а якась чарівна, бо тільки й гляди — міниться то золотом, то сріблом, а то наче й лускою вкривається! Така вже красива й немов жива.

Почував Олекса Велес потилицю — хто його зна, що з таким добром робити? Ніколи раніше не доводилося йому чарівних речей знаходити. Та й у такій справі ні з ким не порадишся, нікому не скажеш. Думав-думав Олекса, а тоді вирішив про знахідку свою нікому

не розповідати, поки не придумає, що далі з нею робити.

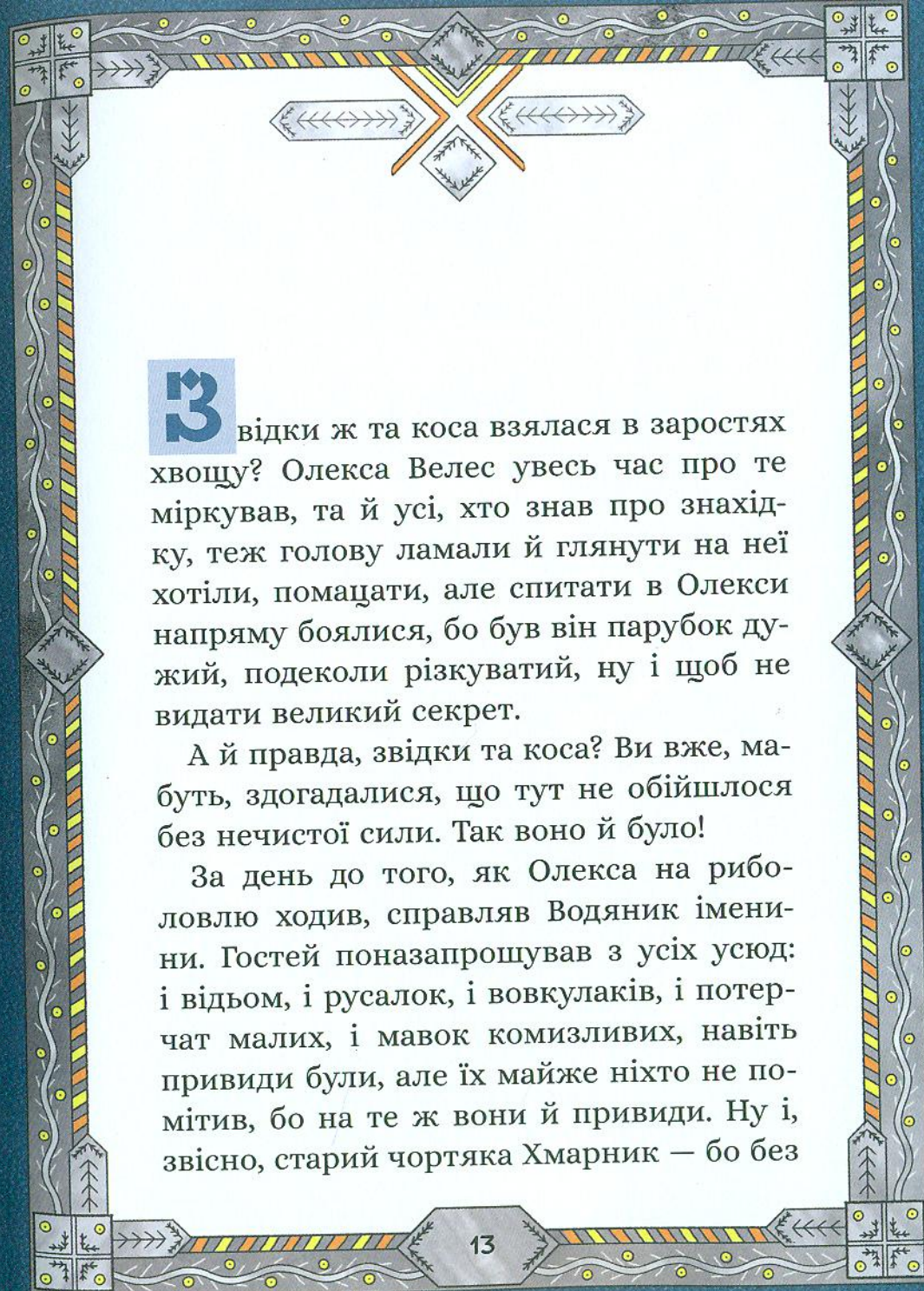
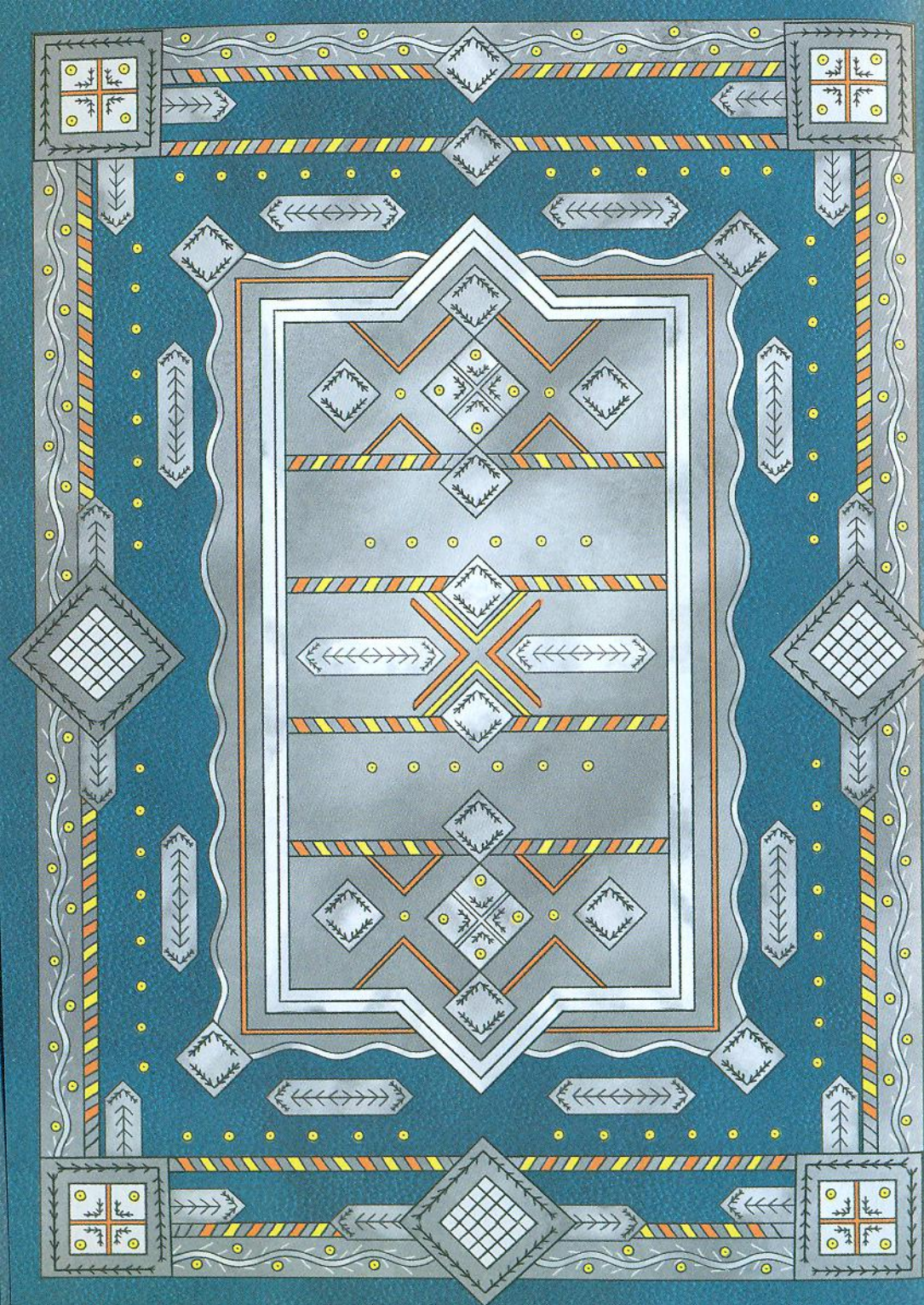
Але ж будь-яка новина в маленькому селі — подія, розноситься миттю: її в мішку не сховаєш.

От уже сусід, дід Панас, п'ючи добрий медовий квас на залитому сонечком ганку пасічника Грицька, розказував, як Олекса хвалився йому своєю знахідкою.

Під вечір усе село знало: Грицько розказав дружині, дружина — своїй сестрі, сестра (нишком) — кумі, та, своєю чергою, рідному чоловікові, а той уже пішов собі, нічого не підозрюючи, у шинок та й розбовкав усім завсідникам.

Отак усі про косу і взнали, лише Олекса ходив собі та й думав, що надійно зберегає таємницю.

Водяникові іменини

Звідки ж та коса взялася в заростях хвощу? Олекса Велес увесь час про те міркував, та й усі, хто знав про знахідку, теж голову ламали й глянути на неї хотіли, помацати, але спитати в Олексі напряду боялися, бо був він парубок дужий, подеколи різкуватий, ну і щоб не видати великий секрет.

А й правда, звідки та коса? Ви вже, мабуть, здогадалися, що тут не обійшлося без нечистої сили. Так воно й було!

За день до того, як Олекса на риболовлю ходив, справляв Водяник іменини. Гостей поназапрошував з усіх усюд: і відьом, і русалок, і вовкулаків, і потерчат малих, і мавок комизливих, навіть привиди були, але їх майже ніхто не помітив, бо на те ж вони й привиди. Ну і, звісно, старий чортяка Хмарник — бо без